

Vastaus kirjalliseen kysymykseen turkisan investointituista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hanna Holopaisen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 247/2023 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä turkistarhaajien toivoman turkisan hallitun ja sosiaalisesti oikeudenmukaisen alasajon edistämiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa todetaan, että eläin- ja kasvitauteja torjutaan aktiivisesti. Korkeapatogeenista lintuinfluenssaa todettiin Suomessa turkiseläimissä ensimmäisen kerran 13.7.2023. Turkiseläimissä esiintyvä lintuinfluenssa on riski ihmisten terveydelle. Jos tauti leviää nisäkkäiden välillä, se voi muuntua ihmisiin ja ihmisten välillä tarttuvaksi taudiksi, josta voi muodostua uhka väestön terveysturvallisuudelle. Tautia on 8.12.2023 mennessä todettu 66 turkistarhassa. EU:n eläinterveyssäännöstössä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429) velvoitetaan toimija minimoimaan tautien leviämiskäytännön ja toteuttamaan asianmukaiset bioturvaamistoimenpiteet luonnonvaraisia eläimiä varten.

Tarkoituksena on keväällä 2024 säätää maa- ja metsätalousministeriön asetus varotoimenpiteistä lintuinfluenssan leviämisen ehkäisemiseksi luonnonvaraisista eläimistä turkiseläimiin. Kyseisen asetuksen vaatimusten täyttämiseksi turkistarhoilta edellytetään monia toimenpiteitä, jotka voivat vaatia myös investointeja. Lintuinfluenssan torjunnan tehostamiseksi turkistiloille ehdotetaan myös mahdollisuutta investointitukeen bioturvaa parantavien toimien toteuttamiseen, mikäli tila täyttää maatalouden investointituen ehdot. Lintuinfluenssan ehkäisyllä on merkittävä vaikutus ihmisten terveyden suojaamiselle ja esimerkiksi siipikarja-alan toimintamahdollisuuksien turvaamiselle. Kyseisiä investointeja ehdotetaan tuettaviksi kahden vuoden määräajaksi.

Maatalouden investointituen kohteena olevalla yritystoiminnalla tulee olla edellytykset jatkuvan kannattavan toiminnan harjoittamiseen, eikä sitä myönnetä vakavissa vaikeuksissa oleville yrityksille. Maatalouden rakennetuista annettu laki (1476/2007) edellyttää, että tuen kohteena olevaa yritystoimintaa ei saa lopettaa eikä olennaisesti supistaa ennen kuin viisi vuotta on kulunut avustamuksen tuen viimeisen erän maksamisesta. Kyseinen edellytys koskee kaikkea myönnettyä investointitukea ja on vastaava kuin edellisellä rahoituskaudella, joten kyseinen ehto on tuenhakijoille entuudestaan tuttu.

Suomessa ei ole käytössä maatalouden luopumistukijärjestelmää yleisesti eikä yksittäisenä mil-
lekään toimialalle. Tuotannosta luopuva tai tuotantosuuntaa vaihtava yrittäjä voi kuitenkin hyö-
dyntää olemassa olevia, esimerkiksi Suomen Cap-suunnitelmaan perustuvia neuvonnan- ja yri-
tystuen tukijärjestelmiä. Neuvonnan avulla yrittäjä voi saada apua esimerkiksi liiketoimintaosaa-
misen kehittämiseen ja tilan tuotantosuunnan muuttamista koskevaan suunnitteluun, mikäli uusi
toiminta olisi maataloustuotantoa. Yrittäjä voi hyödyntää myös yritystukijärjestelmää toiminnan
suunnitteluun, kehittämiseen tai investointeihin, mikäli uusi toimiala sopii maaseudun yritystuki-
järjestelmän edellytyksiin.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus tunnistaa suomalaisen alkutuotan-
non, turkistuotannon mukaan lukien, tärkeyden ja erityishaasteet. Mikäli kuitenkin esimerkiksi
Euroopassa tai täällä kotimaassa tehdyistä turkistarhauksen kieltämisestä vaativista kansalaisaloit-
teista seuraisi tuotannonalan alasajo siirtymäajalla, tässä yhteydessä tarkasteltaisiin myös hallitun
siirtymän edellyttämiä toimia. Mahdollisessa tuotannonalan kieltotilanteessa sille tultaneen kan-
sainvälisen vertailun perusteella määräämään useiden vuosien siirtymäaika, joten investointi-
tuella ei voida katsoa olevan tuotannon alasajoa pitkittävää vaikutusta.

Helsingissä 10.1.2024

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

VN/36830/2023-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: